

Opinie is een vrijplaats voor discussie. Alle stukken zijn op persoonlijke titel. Artikelen tellen 600 of 400 woorden, lezersreacties (lezers@trouw.nl) maximaal 150. De redactie behoudt zich het recht voor bijdragen te weigeren, te redigeren of in te korten. Bijdragen worden ook via internet, databank of anderszins verspreid. Eventuele auteursrechten blijven berusten bij de schrijver. Inzendingen voorzien van naam, adres en telefoonnummer, ook de e-mails.

Kabinetsformatie

Tentjes dienden in 2022 als onderdak voor asielzoekers bij het aanmeldcentrum in Ter Apel. FOTO KEES VAN DE VEEN

Nieuw asielbeleid maakt Nederland het toonbeeld van harteloosheid

Geert van Dartel voorzitter Raad van Kerken in Nederland
Ineke Bakker voorzitter Werkgroep Vluchtelingen van de Raad

De plannen van PVV, VVD, NSC en BBB op het gebied van asiel en migratie zijn niet alleen onmogelijk, onhaalbaar en deels in strijd met internationaal en Nederlands recht, maar bovenal het signaal van een zeer vijandig mensbeeld van vluchtelingen.

Twintig jaar propaganda waarin vluchtelingen en asielzoekers zijn voorgesteld als gelukzoekers en criminelen die het op 'onze' banen en huizen gemunt hebben, krijgt nu politiek vorm in een hoofdlijnenakkoord voor een nieuw kabinet. Uit bijna alle voorgenen maatregelen in de paragraaf over asiel en migratie rijst een vijandsbeeld op van vluchtelingen als de grootste bedreiging van onze samenleving.

Naasteliefde en solidariteit
 Dit zegt ook iets over onszelf: we zijn kennelijk niet meer in staat mensen van elders die in nood verkeren te zien als medemensen die onze hulp nodig hebben. Woorden als naasteliefde en solidariteit met mensen in kwetsbare posities dreigen hun betekenis te verliezen. Daarmee is onze samenleving ver verwijderd geraakt van de joodse, christelijke en humanistische bronnen van onze beschaving.

De opvang van asielzoekers is de laatste jaren chaotisch verlopen. Steeds werd opvang afgebouwd,

waardoor de keten verstopt raakte en mensen nu buiten moeten slapen. In het hoofdlijnenakkoord staan een reeks maatregelen die de problemen in de asielopvang verder zullen vergroten. Het intrekken van de Spreidingswet zal leiden tot nog minder opvangplekken. Het opschorten van de behandeling van asielaanvragen en het verder beperken van de rechtsbijstand van asielzoekers zal leiden tot een nog grotere achterstand bij de IND. Want mensen gaan niet weg, zeker niet na alle ontberingen die ze tijdens hun vaak maandenlange reis hebben moeten doorstaan.

In de grote steden zullen we steeds meer daklozen op straat zien

De invoering van het tweestatusstelsel zal de druk op de procedure, opvang en rechtspraak vergroten, omdat asielzoekers zullen proberen de gunstigste status te verkrijgen; reden waarom dit stelsel eerder juist werd afgeschaft. En zoals eerder ook al gebeurde: voor een aantal maatregelen, zoals die voor gezinshereniging, bestaat geen juridische basis.

Bijzonder bezorgd is de Raad van Kerken over de situatie van mensen zonder verblijfstitel, ongedocumenteerden. Het akkoord stelt voor om de rijksbijdrage aan de Landelijke Vreemdelingenvoorziening te beëin-

digen. Uit deze regeling worden noodopvang (bed, bad, brood) en begeleiding naar een toekomstperspectief binnen en buiten Nederland betaald. Het is een van de weinige succesvolle maatregelen in het vreemdelingenbeleid.

Tentenkampen

De gevolgen van het stoppen van deze opvang zullen vooral in de grote steden te zien zijn: een groeiend aantal dakloze mensen op straat, misschien wel in tentenkampen, zoals we kennen uit Brussel en Parijs. Voor kerkelijke en andere hulporganisaties, maar ongetwijfeld ook voor gemeentebesturen is dit zorgwekkend. Sluiting van de opvangplekken in Nederland zal de problemen niet oplossen, maar juist vergroten en ongedocumenteerden dwingen op straat te leven. En als de kerken iets geleerd hebben in decennia van vluchtelingen, dan is het wel dat de straat nooit een oplossing is.

Met nog meer dakloze mensen op straat wordt onze samenleving, die een van de meest welvarende ter wereld is, een toonbeeld van harteloosheid, ongelijkheid en gebrek aan naasteliefde en zorg voor mensen in nood. Voor kerken die leven vanuit de overtuiging dat voor God elk mens telt, juist ook de armen, vreemdelingen en vluchtelingen, is dit vooruitzicht onverteerbaar.

De Raad van Kerken zal zich dan ook blijven inzetten voor een humaan en rechtvaardig asielbeleid. Met minder kunnen we niet toe, niet voor de vluchtelingen, maar ook niet voor onszelf en onze samenleving als geheel.